

Riznica Međimurja

Objavljeno Prije 2 mjeseca / 22/09/2025
Napisao/la: IN-PORTAL

Foto: Riznica Međimurja

U srpnju 2021. godine otvoren je muzej nematerijalne baštine
Riznica Međimurja u kompleksu obnovljenog Starog grada Zrinskih
u Čakovcu

Poslušaj članak

Ovaj spomenik fortifikacijske arhitekture 16. stoljeća zaštićeno je kulturno dobro, a sastoji se od vanjskih obrambenih zidina s renesansnim bastionima te od središnje barokne palače čija četiri krila formiraju unutrašnje dvorište, atrij. Oko Starog grada nalazi se i perivoj, a od 1954. u njemu djeluje Muzej Međimurja Čakovec.

Novi muzej orijentiran je na očuvanje, interpretaciju i promociju baštine naše najsjevernije županije, a na konceptu muzejskog postava radile su muzejska savjetnica Ana Šestak, voditeljica povijesnih zbirki, viša kustosica Janja Kovač, voditeljica etnografskih zbirki, te muzejska savjetnica i ravnateljica muzeja Maša Hrustek Sobočan.

Postav je podijeljen na dvije etaže: na prvom katu pod nazivom Minijature predstavljena je zaštićena nematerijalna baština s područja Međimurja: međimurska popevka, umijeće izrade tradicionalnih dječjih igračaka, medicarski obrt, štrigovska skupina govora, tradicijsko lončarstvo, zlatarenje u Međimurju i dr.

Drugi dio posvećen je usmenoj tradiciji i međimurskim legendama, koje su pak vezane uz slavenski mitski svjetonazor: npr. predaja o zmaju Pozoju, na čijem velikom brončanom repu posjetitelji muzeja rado sjede i fotografiraju se.

U prizemlju se nalazi dio postava nazvan Stoljeća utvrde, koji prikazuje izvornu namjenu Starog grada iz vremena kad su u njemu bile smještene tamnice, stanovi za vojsku, konjušnice i sl.

Postav je kompletno prilagođen slijepim i slabovidnim osobama kao i osobama s teškoćama u kretanju. U svakoj prostoriji postoji i izbočeni zidni postament sa zapisom o glavnoj temi svake sobe i opisom izdvojenog predmeta na Brailleovom pismu. Namještaj postava ciljano je interaktivno postavljen, pa tako posjetitelji mogu izvlačiti pojedine ladice, panele i dijelove ormara unutar kojih se nalaze određeni predmeti.

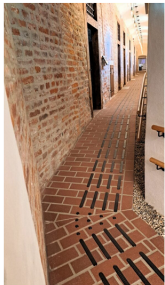
– U naš muzej dolazi puno vrtičke i školske djece i puno puta smo imali situaciju da smo djecu koja se kreću pomoću invalidskih kolica morali doslovce nositi na kat i vidjeli smo da bismo morali poboljšati neke stvari. Prilika se ukazala kada smo radili rekonstrukciju fortifikacije – priča Maša Hrustek Sobočan, muzejska savjetnica i ravnateljica Muzeja Međimurja.

– Stupili smo u kontakt s Tiflološkim muzejem u Zagrebu, otišli smo na njihovu edukaciju gdje su nas uputili u zakonske okvire i prava osoba s invaliditetom te načine prilagodbe prostora i muzejskih sadržaja i odlučili smo da će naš muzej biti fizički dostupan svima, a specijalizirali smo se za slijepce i slabovidne osobe. Mi u Međimurju imamo dosta veliku Udrugu slijepih Međimurske županije, mislim da broji preko 70 članova, a još i prije nego što smo išli u obnovu zamolili su nas da im napravimo radionice. Borili smo se s našim prostorima i prezentacijom građe na njima prihvatljiv način i to je bila prilika da napravimo nešto dobro za našu zajednicu – nastavlja ravnateljica.

Osim edukacije u Tiflološkom muzeju, svi zaposlenici Muzeja Međimurja u lipnju 2021. sudjelovali su i u jednodnevnoj edukaciji o radu sa slijepim i slabovidnim osobama. Edukaciju je vodila Otilija Sobočan, direktorica tvrtke Tiflo Globus iz Čakovca, a poseban naglasak bio je na praktičnim vještinama ophođenja sa slijepim i slabovidnim osobama (je li ih uputno dodirivati, kako voditi slijepce osobe, kako hodati s njima stubište i slično).

– Prostorne prilagodbe muzeja provela je tvrtka Tiflo Globus koja se bavi opremanjem prostora za slijepce i slabovidne i čija je direktorica i sama slijepa osoba. U većini prostorija postavljeni su taktilni tlocrti prostorija, a u svakoj prostoriji izdvojen je jedan najbitniji predmet za tu prostoriju prikazan pomoću taktilne mape na kojoj se nalazi i kratak opis predmeta na Brailleovom pismu. Na rubu se nalazi naljepnica s brojem i kad naljepnici približite audiovodič on pokrene audiozapis pod tim brojem – objašnjava Hrustek Sobočan.

Visinske razlike u muzeju premošćene su rampama, na vratima ne postoje pragovi, a izravnanja je i razina poda u hodnicima i prostorijama. Vrata se otvaraju uz pomoć senzora ili tako da se guraju od sebe. Hodnik u prizemlju u dijelu postava s tamnicama je uzak, tako da se vodilo računa da se u njemu izloži minimalan broj muzeoloških sadržaja kako se ne bi stvarale gužve koje bi dodatno otežavale prolazak. Ugrađen je i lift za maksimalno četiri osobe kojim se mogu služiti svi posjetitelji s teškoćama u kretanju. Po glavnim smjerovima kretanja kroz muzej postavljene su linije vodilje: na samom ulazu, prema suvenircima, liftu i stubama, do multimedijске i edukacijske dvorane, prema kafiću i terasi te kroz oba stalna postava. Prilagodba slabovidnim osobama ostvarena je i povećanjem fonta natpisa: svi natpisi i tekstovi veći su od 28 točaka, što olakšava recepciju slabovidnim osobama, ali i onima kojima vid prirodno slabi s godinama. Posjetiteljima je na raspolaganju i brošura o pristupačnosti Muzeja na Brailleovom pismu.

‘Na edukacijama smo dobili informaciju da se vrlo mali broj slijepih i slabovidnih osoba služi Brailleovim pismom. Njega uče oni koji su od rođenja slijepi ili slabovidni, što je iznimno malen broj. Većina osoba oslijepi kasnije tijekom života, a tada je već prekasno da uče Brailleovo pismo. Stoga smo natpise na Brailleovom pismu rijetko koristili, ali ih slijepi posjetitelji doživljavaju kao lijepu gestu u smjeru što većeg stupnja prilagođenosti prostora slijepim i slabovidnim osobama, što pridonosi pozitivnom dojmu o Muzeju’, zapisale su kustosice Šestak i Kovač u tekstu o prilagodbi muzeja objavljenom 2023. godine u časopisu Informatica Museologica.

U muzej je dopušten ulazak psa vodiča, a ako osoba s invaliditetom dolazi samostalno, može se unaprijed najaviti i zatražiti besplatnu uslugu stručne pratnje. Više osoba posjetilo je muzej grupno, odnosno uz organizaciju obrazovnih institucija ili udruga građana (Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec, Udruga slijepih Međimurske županije, Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije).

– Teško je danas privući i oduševiti publiku suvremenog doba, pogotovo mladu publiku, jer ona je već puno toga vidjela i doživjela, no slijepim i slabovidnim osobama sve je interesantno jer nemaju prilike ići u muzej i zato su ovakvi prilagođeni muzeji odlična stvar – smatra ravnateljica Hrustek Sobočan, a spomenimo i da je Riznica Međimurja 2022. godine dobila nagradu Hrvatskog muzejskog društva za najbolji stalni postav.

Lana Bunjevac

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

POVEZANE TEME: #AEM #AGENCIJA ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE #INMREŽA #ISTAKNUTO #LANA BUNJEVAC #OSOBE S INVALIDITETOM #PRILAGODBA MUZEJSKIH POSTAVA #RIZNICA MEĐIMURJA #SLIJEPE I SLABOVIDNE OSOBE

NAJNOVIJE U TRENDU VIDEO

VIJESTI / Prije 16 minuta
Privatno: TOMAŠEVIĆ Tržnica Dolac zasjat će u novom ruhuBY LIVE
VIJESTI / Prije 10 sati
Privatno: MOBY U ARENI Arhitekt glazbenih emocija premijerno u HrvatskojKULTURA / Prije 11 sati
KNJIŽNICA ZA SLIJEPE Pristupačni formati za one s teškoćama